

EVA JIŘIČNÁ - ČESKÁ VIZE

(*1939) architektka, designérka, Londýn/Praha

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz v pátek 28. srpna 2009

Ačkoli jsem strávila řadu let učením studentů, zkoušením studentů a pořád ještě se studenty a kolegy pracuji, mám zásadu, že nikomu nikdy neříkám, co mají dělat. Velice často říkám, že podle mého být dobrým učitelem znamená učit studenty / žáky / kohokoli, jak se mají učit a ne co mají dělat nebo co se mají učit. S touto zásadou je velmi těžké formovat desatero, protože to jsou příkazy těch, kteří si myslí, že mohou příkazy dávat, protože vědí, že jsou ti nejchytřejší. Proto Václav Klaus zakáže Národní knihovnu, protože ví - ač k architektuře ani nepřičichl - že projekt je špatný...

Když jsem přijela do Anglie v 68 roce ze Států, kde bylo všechno přísně zakázáno pod trestem - i třeba smrti, potěšila mě věta na Westminster Tube Station, která zněla: „*Don't feed pigeons on the station; they are a nuisance and they make a mess.*“ (Nekrmte holuby ve stanici, jsou zdrojem nepříjemností a dělají nepořádek...).

Když jsem přijela do Prahy na jaře 1990, zdála se mi Praha krásnější, než jsem si ji po 22 letech v Anglii představovala, ale zuboženější. Do restaurace se člověk dostal jenom s dolarovými bankovkami odborně vloženými do číšnickovy kapsy, obchody byly prázdné a hotely pod úroveň. Po pár letech jsme začali v Praze pracovat a nebylo možno najít řemeslníky či odborníky, kteří by vám nevysvětlili, jak nic nejde. Zato jsem byla pyšná na politiky a na to, jak prosperují banky, jak jsme se vyhlí druhé Jugoslávii a jak se věci vyvíjely politicky k lepšímu. Po 20 letech mám armádu úspěšných řemeslníků, odborníků, obchodníků, kteří proslavují Českou republiku a stydím se za politiky a politiku... A také se stydím za úplatky, které se berou kde všude, hlavně u příležitosti žádosti o stavební povolení...

Abych skončila na pozitivní notě - 13 let jsem učila na Umělecko průmyslové škole a za tu dobu mi prošlo rukama mnoho nadaných studentů, kteří u nás pracují, kteří pracují všude možné po světě, kteří vyhrávají soutěže. Jsem na ně ze srdce pyšná. Třeba je to ta nová generace, která si dá desatero sobě samým a ne těm druhým. A třeba všichni ti, kteří se zmohli na velké peníze, s nimi budou zacházet zodpovědně a budovat s nimi hodnoty, místo aby si kupovali drahá auta a stavěli zámky...

*ČESKÁ VIZE = deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti
KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) ESEJ (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva,
poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního
cyklu diskusí KABINET HAVEL – Úsvit v Čechách, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně.*